

قوه قضائیه

گزارش نشست علمی

پایه تخصصی رمز ارزها

و فناوری زنجیره بلوک (بلاکچین)

۵۰۱۵

پروژه نگاه قوه قضائیه

پدیده‌شناسی رمز ارزها و فناوری زنجیره بلوک (بلاکچین) (گزارش نشست علمی)	عنوان و نام پدیدآور
پژوهشکده آمار و فناوری اطلاعات/ تدوین و گردآوری گل‌آرا پورمجبوب؛ سخنرانان حمید شهریاری، حمیدرضا طهماسبی.	
تهران: قوه قضاییه، مرکز مطبوعات و انتشارات، ۱۳۹۹.	مشخصات نشر
۴۳ ص.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۰۶۳-۱	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
بلاک‌چین (پایگاه‌های اطلاعاتی)	موضوع
Blockchains (Databases)	موضوع
بلاک‌چین (پایگاه‌های اطلاعاتی) -- ایران	موضوع
Blockchains (Databases) -- Iran	موضوع
رمزگذاری داده‌ها	موضوع
Data encryption (Computer science)	موضوع
شهریاری، حمید، ۱۳۳۱ -	شناسه افزوده
طهماسبی، حمیدرضا، ۱۳۵۸ -	شناسه افزوده
پژوهشگاه قوه قضاییه، مرکز مطبوعات و انتشارات	شناسه افزوده
HG۱۷۱۰	رده بندی کنگره
۱۷۸۱۳۳	رده بندی دیویی
۶۱۶۸۳۹۹	شماره کتابشناسی ملی

کتابشناسی: ۹۸۲۸۴۶۵۱۴

وبسایت: www.jri.ac.ir

پژوهشگاه قوه قضاییه

نشانی: بزرگراه چمران، بزرگراه یادگار امام، بعد از خروجی اوین درکه، پژوهشگاه قوه قضاییه

مرکز مطبوعات و انتشارات
قوه قضاییه

عنوان: پدیده‌شناسی رمز ارزها و فناوری زنجیره بلوک (بلاکچین)

تدوین و گردآوری: دکتر گل‌آرا پورمجبوب

سخنرانان: دکتر حمید شهریاری، مهندس حمیدرضا طهماسبی

ناظر علمی: مهدی جم

تهیه و تنظیم: پژوهشکده آمار و فناوری اطلاعات

صفحه‌آرایی: مریم کاظمینی

ناشران: پژوهشگاه قوه قضاییه - مرکز مطبوعات و انتشارات قوه قضاییه

قیمت: ۱۰۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۰۶۳-۱

تیراژ و نوبت چاپ: ۱۳۰ نسخه - چاپ اول - خرداد ۱۴۰۰

مرکز پخش، فروشگاه و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان حافظ، نش خیابان سمیه، ساختمان شماره ۳ قوه قضاییه

وبسایت: www.judpub.ir

شماره‌های تماس: ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۰۴ - ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۱۳

فهرست مطالب

۷.....	چکیده
۹.....	آغاز نشست
۱۱.....	سخنرانی جناب آقای مهندس طهماسبی
۱۲.....	۱- رمز ارزها
۱۳.....	۱-۱- رمز ارزها از بعد اقتصادی
۱۵.....	۱-۲- رمز ارزها در کشورهای مختلف
۱۸.....	۲- آشنایی با بیت کوین
۱۸.....	۲-۱- روند اقتصادی بیت کوین
۲۰.....	۲-۲- زیست بوم بیت کوین
۲۱.....	۳- رمز ارزها در ایران
۲۴.....	۳-۱- فرصت‌ها و تهدیدات ایجادشده توسط رمز ارزها در ایران
۲۴.....	۳-۲- رمز ارزها از منظر فقه اسلامی
۲۶.....	۳-۳- نتیجه‌گیری مقدماتی
۲۷.....	۴- فناوری زنجیره بلوک
۲۹.....	۵- زنجیره بلوک در قوه قضاییه
۳۰.....	۶- معرفی کتاب در حوزه زنجیره بلوک
۳۳.....	سخنرانی حجت‌الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر حمید شهریاری
۳۵.....	پرسش و پاسخ
۴۱.....	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۴۳.....	منابع

چکیده

نشست تخصصی پدیده‌شناسی رمز ارزها^۱ و فناوری زنجیره بلوک (بلاکچین)^۲ با هدف آشنایی متخصصین حوزه فناوری اطلاعات و همچنین سایر پژوهشگرانی که در تدوین استراتژی‌های فناوری بلوک نقش‌آفرین هستند از جمله متخصصین حقوقی به همت پژوهشکده آمار و فناوری اطلاعات پژوهشگاه قوه قضاییه، در تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۴ در سالن شهید بهشتی پژوهشگاه قوه قضاییه برگزار شد. سخنرانان محوری این نشست حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر شهریار، معاون قوه قضاییه و رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه و جناب آقای مهندس طهماسبی پژوهشگر مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه بودند.

فناوری بلاکچین را می‌توان سومین انقلاب در حوزه فناوری اطلاعات دانست که ممکن است طی چند سال آینده بخش‌های مهمی از زندگی افراد، دولت‌ها و حاکمیت‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. بلاکچین یا به تعبیر جناب آقای دکتر شهریار زنجیره همتایان^۳ بستری است رمزنگاری‌شده که می‌تواند اطلاعات را با تکیه بر اجماع در یک شبکه اعتمادپذیر نماید، بنابراین در صورت اجرا برنامه‌ها در این بستر می‌توان از صحت آن‌ها اطمینان حاصل نمود.

عمده‌ترین کاربردی که تاکنون با استفاده از این بستر صورت پذیرفته است رمز ارزها می‌باشند که در سال‌های اخیر در کشور ما نیز مورد استفاده قرار گرفته‌اند که با خود فرصت‌ها و تهدیداتی را به ارمغان داشته است. تا جایی که اکنون کنسرسیوم ققنوس (با همکاری چند بانک داخلی) اقدام به توسعه رمز ارز PEYMON نموده است که فعلاً در مراحل مقدماتی قرار دارد.

با توجه به تأثیرات بسیار زیادی که فناوری بلاکچین می‌تواند بر بخش حاکمیت داشته باشد و نیز توسعه رمز ارزها و عواقبی که با خود برای کشور به

1. Cryptocurrency

2. Block chain

۳. زنجیره همتایان، معادل پیشنهادی آقای دکتر شهریار برای زنجیره بلوک (بلاکچین) و ترجمه کاربردی از block chain است.

همراه خواهد داشت، قوه قضاییه نیز به عنوان یکی از سه رکن اساسی حاکمیت کشور در این حوزه وارد شده است و در حال انجام پروژه‌هایی در راستای شناخت و بهره‌برداری از تکنولوژی زنجیره همتایان است. نشست حاضر نیز مقدماتی برای آشنایی متخصصین با این حوزه بود.

در این نشست ابتدا مروری بر مفهوم رمز ارزها و جایگاه کنونی آن‌ها در اقتصاد جهان و ایران شد و اینکه هم‌اکنون کشورهای مختلف دنیا چه دیدگاه و استراتژی را از جنبه‌های مبارزه با پول‌شویی، مالیات و سایر قوانین نسبت به این ارزها دارند. سپس سیاست‌های ایران در این زمینه نقد و بررسی گردید و عنوان شد که در ایران با توجه به مبنای اسلامی اقتصاد، نیاز است این موضوع علاوه بر مسائل مطرح در تمامی کشورها از جنبه فقهی نیز بررسی گردد. سپس در این حوزه رمز ارز بیت کوین به عنوان مشهورترین رمز ارز دنیا تشریح گردید و بیان شد که هم‌اکنون در داخل کشور مؤسساتی هستند که می‌توانند از این طریق ارائه کالا و خدمت نمایند. پس از بررسی رمز ارزها به عنوان نمودی از فناوری بلوک، خود این زیرساخت و اینکه در آینده چه تأثیراتی را می‌تواند بر مراودات و معاملات داشته باشد معرفی شد که بر این اساس نیاز است تا قوه قضاییه نیز آشنایی کافی را با این فناوری داشته باشد.

پس از پایان سخنرانی‌ها، مدعوین سؤالات و دغدغه‌های خود را در زمینه بلاکچین و رمز ارزها مطرح کردند که عمده نگرانی ناشی از حذف نقش نظارتی حاکمیت بود و چالش دیگری که برای مخاطبین ایجاد شده بود نحوه استفاده از رمز ارزها با توجه به شرایط اقتصادی کشور بود.